

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Introduksjon til sentrale pedagogisk-psykologiske teorier	13
Nevrobiologisk tilnærming	16
Faglig introduksjon	16
Nervecellen	17
PP-rådgivers utsagn	19
Atferdsteoretisk tilnærming	20
Faglig introduksjon	20
Klassisk betinging	21
Operant betinging	22
Konsekvenser	25
PP-rådgivers utsagn	26
Kognitiv tilnærming	27
Faglig introduksjon	27
Hvordan skjer lesning?	27
Informasjonsbearbeiding	28
Tenkning og attribusjon	28
PP-rådgivers utsagn	29
Kognitiv atferdsmodifikasjon	30
Faglig introduksjon	30
PP-rådgivers utsagn	31
Psykoanalytisk tilnærming	32
Faglig introduksjon	32
Freud - psykoanalysens grunnlegger	33
PP-rådgivers utsagn	34
Humanistisk tilnærming	35

Faglig introduksjon	35
PP-rådgivers utsagn	37
Sosiokulturell tilnærming	38
Faglig introduksjon	38
Bronfenbrenners utviklingsøkologiske modell	39
PP-rådgivers utsagn	42
Resyme av teoriretningene med hensyn til det aggressive aspektet ved Pers væremåte	43
Kapittel 2	
Det neurobiologiske grunnlag for atferd	46
Nervesystemets struktur (anatomi) og funksjon (virkemåte)	47
Nervesystemets oppbygning	48
Det perifere nervesystems viktigste funksjoner.....	49
De fire hjernelappenes funksjoner	50
Pannelappen	50
Isselappen	51
Bakhodelappen.....	51
Tinninglappen.....	52
Samvirket mellom hjernehalvdelene	53
Genenes innvirkning på vår væremåte	54
Kromosomer og gener	54
Gener og utvikling.....	55
Samspillet mellom arv og miljø	57
Temperament	58
Kapittel 3	
Perseptuelle prosesser	61
Hva innebærer organisering av sansedata?	61
Lokalisering.....	63
Gjenkjenning.....	67
Oppmerksomhet.....	69
Perseptuelle konstanser	72
Perseptuelle vansker	74
Kapittel 4	
Hukommelse og glemsel	77
Teoretiske retningers syn på hukommelse og glemsel	78
Neurobiologisk teoriretning	78

Innkoding, lagring og framhenting	79
Innkodingsprosessen	80
Innkoding i KTM.....	81
Lagring	82
Lagring i korttidsminnet (KTM).....	82
Distinksjonen mellom KTM og LTM.....	85
Innkoding i langtidsminnet (LTM)	86
Innkoding av mening	87
Hvordan ordne informasjonen slik at LTM-lagringen effektiviseres?	88
Lagring i langtidsminnet (LTM)	89
Lagring av ferdigheter	90
Begrepet ferdighet og språkferdigheter.....	90
Framhenting fra langtidsminnet (LTM)	92
Forholdet mellom innkoding og framhenting.....	92
Glemsel og andre framhentingsproblemer	93

Kapittel 5

Grunnleggende læringsformer	96
Sentrale begreper	97
Ulike læringsformer	99
Habituering	99
Sensitivisering	100
Klassisk betinging	100
Operant betinging.....	103
Positiv forsterkning.....	104
Negativ forsterkning.....	106
Negative konsekvenser	107
Konsekvenser uten bruk av straff - multisystemiske tilnærminger	109
Det kognitive bidrag til forståelse av operant betinging	110

Kapittel 6

Komplekse læringsformer	112
Innsiktslæring	112
Observasjonslæring	113
Banduras forsøk med modeller	114
Begrepslæring	115
Begrepet «begrep»	115
Hvordan lære begreper på en hensiktsmessig måte?	118
Assosiasjonslæring	118

Forskjellslæring	120
Likhetslæring	120
Selvregulering og selvregulært læring	122

Kapittel 7

Tenkning	125
Kognitive strukturer	126
En modell av den unges kognitive strukturer	127
Organisering av vitenstrukturen	129
Tenkning eller kognitiv prosessering	131
Resonnering	134
Deduktiv resonnering.....	134
Induktiv resonnering	137
Deduktiv og induktiv undervisning - en syntese.....	138
Problemløsning	139
Metakognisjon	141
Metakognitiv kunnskap	142

Kapittel 8

Motivasjon	144
Begrepet motivasjon	146
Grunnleggende motivasjon	
- motivasjon med utgangspunkt i biologiske faktorer	146
Instinkter	147
Drivbasert motivasjon eller insentivbasert motivasjon?	148
Maslows behovshierarki	150
Herzbergs motivasjonsteori	155
Psykogene motiver - motivasjon med utgangspunkt i kulturen	155
Mestringsmotivasjon	156
Ytre og indre motivasjon	158
Ytre motivasjon.....	158
Indre motivasjon	159
Indre motivasjon og selvbestemmelse - Deci og Ryans teori	159

Kapittel 9

Selvoppfatning	162
Begrepet selvoppfatning springer ut av selvbegrepet.....	162
Hvilke egenskaper ved den unge har betydning for selvoppfatningen? ..	163
Selvvurdering.....	165

Identitet	167
Attribusjon	169
Kapittel 10	
Språk og kommunikasjon	171
Tidlig kommunikasjon	171
Sentrale komponenter i språket - innhold, form og bruk	172
Språkets innhold	173
Språkets form	173
Språkets bruk	174
Språkets funksjoner	174
Teoretiske syn på språkutvikling	176
Biologisk syn på språkutvikling (nativisme)	176
Sosiokulturelle synspunkter på språkutvikling	176
Atferdsanalytisk tilnærming til språkutvikling	177
Kommunikasjon	178
Omtale av komponentene sender, budskap, kanal og mottaker	179
Kapittel 11	
Emosjoner	181
Begrepet emasjon	181
Positiv psykologi.....	182
Emosjoner og grad av aktivering.....	183
Prosessen i en emosjonell reaksjon	184
Emosjonskilder - utløsende faktorer for emosjoner	184
Den emosjonelle opplevelsen.....	186
Tanker forbundet med den emosjonelle opplevelsen	187
Fysiologiske reaksjoner	187
Handlinger.....	187
Teoretiske syn på emosjonsutvikling	188
Biologiske teorier	188
Psykoanalytisk teori.....	189
Sosiokulturelle teorier	189
Atferdsanalytisk teori.....	189
Referanser	191
Stikkordregister	197